

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๑/ ๑๑๓๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี
พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๐๘๘
ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และ
รัฐมนตรี พ.ศ. ที่ตรวจพิจารณาแล้ว และแผ่นบันทึกข้อมูล

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ส่งร่างพระราชกฤษฎีกา
บำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ. ให้สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเป็นเรื่องด่วน โดยให้พิจารณาว่าหากจะนำ
ร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ.
ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายโดยไม่รอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะเกิดปัญหาการรับบำเหน็จบำนาญสำหรับผู้ดำรง
ตำแหน่งหลายครั้งและหลายประเภท เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา รัฐมนตรี
และข้าราชการการเมืองอื่นหรือไม่ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ และ
คณะที่ ๒) ได้พิจารณาเสร็จแล้ว โดยเห็นว่า ร่างมาตรา ๗ แห่งร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ได้กำหนด
หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา
หรือรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งหลายครั้งหรือหลายตำแหน่งต่างประเภทกันไว้แล้ว ประกอบกับ
ร่างมาตรา ๒๘ แห่งร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ก็ได้กำหนดมิให้นับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จหรือ
บำนาญที่ได้นำไปใช้สิทธิรับบำเหน็จหรือบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว มานับเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จหรือบำนาญตามร่างพระราชกฤษฎีกานี้
อีก จึงไม่เกิดปัญหาการรับบำเหน็จบำนาญสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งหลายครั้งและหลายประเภท

แต่การที่จะนำร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ. ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายโดยไม่รอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นั้น อาจมีปัญหาในการรับบำเหน็จบำนาญของรัฐมนตรีและข้าราชการการเมืองอื่นที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกันซึ่งจะมีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญได้ทั้งตามร่างพระราชกฤษฎีกานี้และตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้ ฉะนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการได้รับสิทธิในบำเหน็จบำนาญในสองกฎหมายที่กำหนดไว้แตกต่างกัน จึงเห็นควรรื้อร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไว้และนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะเป็นการเหมาะสมกว่าอย่างไรก็ตาม หากมีความประสงค์จะนำร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายก่อนก็อาจกระทำได้โดยจะต้องแก้ไขร่างมาตรา ๒๘ เป็นต้นนี้

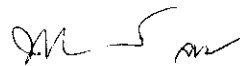
“มาตรา ๒๘ เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับย้อนหลังได้ไม่เกินวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้าราชการการเมืองที่ขอรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ สำหรับระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญข้าราชการการเมืองตามพระราชกฤษฎีกานี้สำหรับระยะเวลานั้น ในกรณีที่ได้นำระยะเวลาการดำรงตำแหน่งไปใช้สิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้แล้ว หากได้นำระยะเวลาเดียวกันไปขอรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ อีก ให้หมดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ และให้ส่งบำเหน็จบำนาญที่รับไปแล้วคืนภายในสามสิบวัน”

ทั้งนี้ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผู้แทนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดและเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(คุณประทีพ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙

ฝ่ายกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๕๐๘-๕๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๓๖๑๑

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๕๘๔/๒๕๔๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี
พ.ศ.

หลักการ

กำหนดบำเหน็จบำนาญของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร
ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๒๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติ
ให้บำเหน็จบำนาญของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธาน
วุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ดังนั้น เพื่อให้เป็นไป
ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว สมควรกำหนดบำเหน็จบำนาญให้แก่ประธานและ
รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี
ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจาก
ตำแหน่ง เพื่อเป็นการตอบแทนความชอบในการปฏิบัติหน้าที่ จึงจำเป็นต้องตราพระราช
กฤษฎีกานี้

ร่าง
พระราชกฤษฎีกา
บำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี
พ.ศ.

.....
ให้ไว้ ณ วันที่ พ.ศ.
เป็นปีที่ .. ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดบำเหน็จบำนาญของประธานและรองประธานสภา
ผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภา
ผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ และมาตรา ๒๒๙ วรรคสอง ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้
“สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” หมายความว่า ประธานสภาผู้แทนราษฎร
รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
“สมาชิกวุฒิสภา” หมายความว่า ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา และ
สมาชิกวุฒิสภา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือทบวง และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงหรือทบวง

“เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่า เวลาตั้งแต่วันเริ่มต้นสมาชิกภาพจนถึงวันสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา หรือเวลาตั้งแต่วันที่เข้ารับหน้าที่จนถึงวันพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย” หมายความว่า เงินเดือนที่รัฐมนตรีได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นในเดือนสุดท้ายที่พ้นจากตำแหน่ง และในกรณีที่มีการนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหลายช่วงต่อเนื่องกัน เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายของแต่ละช่วงคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของแต่ละช่วง แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มารวมกันหารด้วยผลรวมของเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญทุกช่วง

“เงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย” หมายความว่า เงินประจำตำแหน่งที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นในเดือนสุดท้ายที่สิ้นสุดสมาชิกภาพ แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น และในกรณีที่มีการนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหลายช่วงต่อเนื่องกัน เงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้ายให้หมายความถึงเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้ายของแต่ละช่วงคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของแต่ละช่วง แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มารวมกันหารด้วยผลรวมของเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญทุกช่วง

“บำเหน็จ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มา ซึ่งจ่ายให้ครั้งเดียว

“บำนาญ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มา ซึ่งจ่ายให้เป็นรายเดือน

“บำเหน็จตกทอด” หมายความว่า เงินซึ่งจ่ายให้ครั้งเดียวในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีถึงแก่ความตายในระหว่างดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

หมวด ๑

สิทธิในบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๕ เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีผู้ใดสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญตามเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๖ สิทธิในการขอรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ให้มีอายุความสามปี

มาตรา ๗ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีผู้ใดดำรงตำแหน่งหลายครั้งหรือหลายตำแหน่งต่างประเภทกัน ไม่ว่าจะเป็นการดำรงตำแหน่งติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าดำรงตำแหน่งประเภทเดียวกัน ให้นับเวลาการดำรงตำแหน่งทุกช่วงเวลาต่อเนื่องกันเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของการดำรงตำแหน่งในประเภทนั้น

(๒) ถ้าดำรงตำแหน่งต่างประเภทกัน ให้นับเวลาการดำรงตำแหน่งแต่ละประเภทแยกจากกันเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของการดำรงตำแหน่งแต่ละประเภทนั้น และถ้าอยู่ในเกณฑ์ได้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้นั้นได้รับบำเหน็จหรือบำนาญทุกตำแหน่งแยกจากกัน

ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเป็นผู้รับบำนาญในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีอยู่แล้ว เมื่อกลับเข้าดำรงตำแหน่งได้อีก ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับบำนาญเดิมในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งในครั้งหลัง และให้มีสิทธิได้รับบำนาญเดิมพร้อมกับสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญในการดำรงตำแหน่งในครั้งหลังตามหลักเกณฑ์ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี แต่ถ้ายกเว้นการดำรงตำแหน่งในครั้งหลังไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ ให้ขอรับบำนาญเดิมตั้งแต่วันสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งในครั้งหลัง

ในการดำรงตำแหน่งในครั้งหลัง ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะใช้สิทธิเลือกขอรับบำเหน็จสำหรับการดำรงตำแหน่งในครั้งหลังก็ได้

ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งใดใช้สิทธิขอรับบำเหน็จแล้ว มิให้นับช่วงเวลาการดำรงตำแหน่งที่นำมาคำนวณรับบำเหน็จนั้นเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่องกันอีก

ผู้ซึ่งเคยได้รับบำนาญในตำแหน่งรัฐมนตรีอยู่แล้ว ถ้ากลับมาดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีอีก และประสงค์จะรับบำนาญเดิมต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้าดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อหน่วยงานที่ผู้นั้นกลับเข้าดำรงตำแหน่ง แต่จะนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่องกันได้เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาต่อเนื่องตามวรรคหนึ่ง (๑) โดยให้หน่วยงานที่ผู้นั้นกลับเข้าดำรงตำแหน่งใหม่แจ้งไปยังหน่วยงานที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่ เพื่อดำเนินการ

มาตรา ๘ ให้ผู้รับบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล โดยนำหลักเกณฑ์ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมาใช้บังคับโดยอนุโลม

สิทธิในเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้รับบำนาญ

มาตรา ๙ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจประกาศกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ส่วนที่ ๑

บำเหน็จบำนาญของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) ลาออก
- (๓) ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี
- (๔) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก
- (๕) ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นเป็นสมาชิก และไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวันนั้น

มาตรา ๑๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิได้รับบำนาญตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒ ปี แต่ไม่ถึง ๓ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๒๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๒) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๗ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๓๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๓) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๗ ปี แต่ไม่ถึง ๑๑ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๔๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๔) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๑ ปี แต่ไม่ถึง ๑๕ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๕๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๕) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๒๐ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๖๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๖) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๗๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มีสิทธิรับบำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้ โดยคำนวณจากเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๑๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองที่ไม่ใช่ตำแหน่งรัฐมนตรีอยู่ด้วยในขณะเดียวกัน ถ้าผู้นั้นได้นำเวลาที่เป็นข้าราชการการเมืองดังกล่าวมาเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปแล้ว ไม่มีสิทธินำเวลาที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาคำนวณบำเหน็จบำนาญอีก

มาตรา ๑๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี ผู้นั้นไม่มีสิทธินับระยะเวลาสามสิบวันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามส่วนนี้

ส่วนที่ ๒

บำเหน็จบำนาญของสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๑๕ สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ เมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภา
- (๒) ลาออก

มาตรา ๑๖ สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิได้รับบำนาญตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒ ปี แต่ไม่ถึง ๓ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๒๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๒) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๗ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๓๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๓) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๗ ปี แต่ไม่ถึง ๑๑ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๔๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๔) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๑ ปี แต่ไม่ถึง ๑๕ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๕๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๕) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๒๐ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๖๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๖) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๗๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

มาตรา ๑๗ สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิรับบำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้ โดยคำนวณจากเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

ส่วนที่ ๓
บำเหน็จบำนาญของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๘ รัฐมนตรีมีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ เมื่อพ้นจากตำแหน่ง ด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ลาออก
- (๒) มีพระบรมราชโองการให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี
- (๓) ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเพราะเหตุลาออกหรือมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี
- (๔) อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- (๕) คณะรัฐมนตรีลาออก

มาตรา ๑๙ เมื่อรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้มีสิทธิได้รับบำนาญตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒ ปี แต่ไม่ถึง ๓ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๒๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๒) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๗ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๓๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๓) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๗ ปี แต่ไม่ถึง ๑๑ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๔๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๔) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๑ ปี แต่ไม่ถึง ๑๕ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๕๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๕) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๒๐ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๖๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๖) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๗๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๒๐ รัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งโดยมีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่น้อยกว่าหนึ่งปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้รับบำเหน็จ โดยคำนวณจากเงินเดือนเดือนสุดท้าย คูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๒๑ รัฐมนตรีผู้มีสิทธิรับบำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้ โดยคำนวณตามเกณฑ์ในมาตรา ๒๐

รัฐมนตรีผู้ใดใช้สิทธิรับบำเหน็จตามวรรคหนึ่ง หรือตามมาตรา ๒๐ ไปแล้ว ห้ามมิให้นำเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญดังกล่าวมาคำนวณบำเหน็จบำนาญอีก

หมวด ๒

เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๒๒ การนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้นับจำนวนปีรวมทั้งเศษของปีด้วย การนับเศษของปีซึ่งเป็นเดือนหรือเป็นวันให้เป็นปีนั้น ให้นำเศษที่เป็นเดือนหารด้วยสิบสองและเศษที่เป็นวันหารด้วยสามสิบได้ผลลัพธ์เท่าใดจึงหารด้วยสิบสอง ในการคำนวณให้ใช้ทศนิยมสองตำแหน่ง และให้นำจำนวนที่คำนวณได้มารวมกันเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญซึ่งเป็นจำนวนปี

หมวด ๓

บำเหน็จบำนาญค้างจ่าย

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี ซึ่งมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้จ่ายบำนาญค้างจ่ายแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่ถ้าผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญได้แสดงความประสงค์ขอรับบำเหน็จแทนบำนาญไว้ก่อนแล้ว ให้จ่ายบำเหน็จค้างจ่ายแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

หมวด ๔

บำเหน็จตกทอด

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี ลี้ภัยสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุถึงแก่ความตาย โดยความตายนั้นมิได้เกิดจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง และผู้นั้นมีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่น้อยกว่าหนึ่งปีบริบูรณ์ ให้จ่ายบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนตามเกณฑ์คำนวณในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๒๐ ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) บุตรให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน
- (๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน
- (๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทที่มีอยู่

ในกรณีที่ไม่มีทายาทตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อน ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดนั้นเป็นอันยุติลง

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรจะรู้ถึงความตายของบิดา เพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิ โดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตายของเจ้าบ้านาญ ในกรณีเช่นนี้ให้กระทรวงการคลังเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาทซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนตามวรรคห้าได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

สิทธิในบำเหน็จตกทอดเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๒๕ บุคคลดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ผู้ที่ก่อให้เกิดสิทธิในบำเหน็จตกทอดแก่ตนถึงแก่ความตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทหรือบุคคลที่มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดด้วยกันถึงแก่ความตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ผู้ที่ได้ฟ้องผู้ที่ก่อให้เกิดสิทธิในบำเหน็จตกทอดแก่ตนหาว่ากระทำความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำพยานเท็จ

หมวด ๕

การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบ้านาญ

มาตรา ๒๖ การขอและการสั่งจ่ายบำเหน็จหรือบ้านาญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๖
การเสียสิทธิรับบำนาญ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดได้รับบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ หากกระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เว้นแต่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแต่รอลงอาญาไว้ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้นั้นหมดสิทธิรับบำนาญตั้งแต่วันที่ที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๘ เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับย้อนหลังได้ไม่เกินวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้าราชการการเมืองที่ขอรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ สำหรับระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นไป ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญข้าราชการการเมืองตามพระราชกฤษฎีกานี้สำหรับระยะเวลานั้น ในกรณีที่ได้นำระยะเวลาการดำรงตำแหน่งไปใช้สิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้แล้ว หากได้นำระยะเวลาเดียวกันไปขอรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ อีก ให้หมดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ และให้ส่งบำเหน็จบำนาญที่รับไปแล้วคืนภายในสามสิบวัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี